

Allorfik

SULIFFEQARFIIT AANNGA- JAARNIUTIT PINNGUAA- TILLU PILLUGIT SULINIU- TEQARNERANNUT ILITSERSUUT

2 Suliffeqarfimmi aanngajaarniutit pillugit politikki

3 Aanngajaarniutit pillugit politikki tamanit ilisimaneqassaaq atorne qassallunilu sullivimmilu avatangii-sinik pitsaanerulersitseqataanis-samut ataatsimoorluni toqqam-mavissatut akuerisaassalluni

4 Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit pinnguaatillu pillugit politikki kikkunnut atuuppa?

9 Isumaqatigiissutinik aamma/imall. suliffeqarfiup aanngajaarniutit pillugit politikianik unioqqutitsi nermi kinguneqartitsineq

10 Aanngajaarutitut pinnguaatillu pillugit politikikkissinnut paasissutis-sat iluaqutaasinnaasut

12 Katsorsartinnissamik neqeroorut Allorfiullu neqeroorutai allat

AALLAQQAASIUT

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit inuiaqatigiinni akisussaaqataanerat annertusiartuinnarpoq. Inuiaqatigiinni akisussaaqataanerup ilisimaaralugu suliniutigineragut najukkami attanneqarsinnaasumik inerisaaneq ikorfartorneqassaaq.

Aanngajaarniutitut pinnguaatinullu tunngatillugu ajornartorsiutit ammasumik oqaluuserinissaannut suliffeqarfiit isumassarsitin-nissaat najoqqutassiami matumani siunertaavoq.

Innuttaasut peqqissuunissaat pillugu suliniut Inuuneritta 2013-2019-imut atuuttoq naapertorlugu, imigassamik hashimillu ajornartorsiuteqarneq nunatsinni inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut, ineriartornerannut innuttaasullu peqqissusannut tunnga-tillugu ajornartorsiutit annertuut ilagaat. Taamaammat akeqanngitsumik Pinngitsuuisinnaajunnaarnermik katsorsartissinnaaneq atuutilersinneqarpoq. Allorfik katsorsartinnissamullu neqeroorut qupperneq qulaaluaanni takuuk.

„ Ummarissumik ilisimaarisamillu aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkeqarneq suliffimmi peqqinnermik ingerlalluarnermillu siuarsaaqataasinnaavoq. „

Suliffeqarfimmi aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki

Suliffeqarfimmi aanngajaarniutit pinnguaatinullu pillugit politikkeqalernissamut pitsaasunik patsisissarpassuaqarpoq:

Pitsaassuseq: naammassisaqarsinnaanermut, sullivimmi avatangiisinut, isumannaallisaanermut, ingerlalluarnermut, pitsaassutsimut iluanaarutinullu tunngatillugu suliffeqarfinnut piumasaqaatit annertusiartuinnartut eqquutsissinnaasagaanni, ingerlalluarnut sulisoqarlunilu aqutsisoqarnissaq piumasaqaataavoq. Aanngajaarniutit ajornartorsiuteqarneq piumasaqaatinut taakkununga tulluutinngilaq.

Sipaarutit: Aanngajaarniutit ajornartorsiuteqarnerup, suliatunngitsoortarnerit annertusinerisigut, suliat pitsaasusaasa apparnerisigut, sulisilluni ajoqusernerit amerlin-erisigut immaqalu tusaamanerlugaanikkut, suliffeqarfik ilungersortippaa.

Ataavartitsineq: : Sulisut pikkorissut amigaataapput aanngajaarniutinillu ajornartorsiutitalimmik atuineq sulisunik pikkorissunik ilinniarsimasunillu aamma eqquisarpoq. Suliffeqarfiit amerlanersaasa, sulisunik aanngajaarniutit ajornartorsiuteqartunik suliiinnarsinnaangorlugit tapersersuierit, siunissami aningaasaqarnikkut iluaqutigissavaat.

Ajoqusiinernik annikillisaaneq: Aanngajaarniutit pillugit politikkip pitsaasup ajornartorsiutit sianigineqaratik annertusiartunnginnissaat anguniarlugu pilertortumik iliuuseqartoqarnissaa qulakkeersinnaavaa.

Tusaamaneqaat/ilisimaneqaat: Aanngajaarniutit pinnguaatinullu pillugit ersarissumik politikkeqarneq, suliffeqarfiup peqqinnissaq pillugu politikkia inuiaqatigiinnilu akisussaaqataanermut (CSR) politikkia ilanngullugit suliffeqarfiup inuiaqatigiinni akisussaaqataanermik kivitseqataarusussuseqarneranut suliffigissallugulu kajungernartuuneranik erseritseqataasinnaavoq.

Qanoq iliornikkut aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit pitsaasumik politikkeqalersinnaavugut?

Najoqqutassiaq una suliffeqarfinnut aanngajaarniutit pillugit politikkiminnik nutarterinianut imal. atuutilersitsinianut siunnersuutit pitsaasunik imaqqarpoq.

Aanngajaarniutit pinnguaatinullu pinnguaatillu pillugit politikki pitsaasoq tassaavoq

- Najukkassinni aalajangersagarsi ulluinnarnilu malittarisarsi
- Tamanit ilisimaneqarlunilu atorneqartoq
- Aqutsisut sulisullu suleqatigiinnerisigut ilusilerneqartoq
- Sullivimmi naleqartitanik aallaaveqartoq
- Sulisut aanngajaarniutit pinnguaatinillu ajornartorsiuteqartut qanoq ikiorserneqarnissaannik isummertoq

AANNGAJAARNIUTIT PINNGUAATILLU PILLUGIT POLITIKKI TAMANIT ILISIMANEQASSAAQ ATORNEQASSALLUNILU SULLIVIMMILU AVATANGIISINIK PITSAANERULERSITSEQA-TAANISSAMUT ATAATSIMOORLUNI TOQQAMMAVISSATUT AKUERISAASSALLUNI

Tusaannarlugu ajornanngitsutut nipeqarpoq, immikkuualuttortaqaassarli oqaluuserineqarsinnaasunik soorlu:

- 1
Ass. maskiinanik ingerlatsinermik -aanngajaarniummik atuisimanermut tulluutinnngitsumik suliaqarpugut?
- 2
Aanngajaarniummik sunnigaasimaneq qanoq paasisarparput? aqagutaarnermi?
- 3
Hash-imut tunngatillugu akuersaangilluinnarpit?
- 4
Suliffiup nalaani pinnguaatinik pinnguartoqarsinnaava? Ullup qeqqarnermimi? Pinnguaatit suut pinnguaatigineqarsinnaassappat? Qanoq ilineranni pinnguaatit suliffeqarfimmut ajoqutaasinnaappat? Sulisormi suliffiup nalaani pinnguaatinik pinnguarnermut atatillugu maleruagassanik eqquutitsinngippat?
- 5
Nalliuttorsionerni, julefrokosterni assigisaannilu immikkut pisoqarsinnaava? tamannalu kimit aalajangiivigineqassava?
- 6
Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkip unioqqutinneqarnera qanoq kinguneqartinneqassava?
- 7
Suliffeqarfitta ikiorsiissutit suut sulisuminut neqeroorutigai?
- 8
Aanngajaarniutinut pillugit attaviannik sulisoqassaagut? Taassuma suut suliassarai? Aanngajaarniutit pillugit attaviata suleqammut imigassamik ajornartorsiutilimmut qanoq iliuuseqarnissaanik aqutsisut qanoq kissaateqarpat?

Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkip imarisasaatut siunnersuutit

Quppernerit arfernanni "Suliffeqarfiup Grønland A/S-ip aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkia"-nik quleqtsik-kamik najoqqutassaqarpoq. Taanna siunnersuutaannaavoq ilissilu pisariaqartitassinnut naapertuuttuunera qulakkeerneqarani. Suliffeqarfiit- namminersortut pisortalluunniit suliffeqarfiutai, Namminersorlutik Oqartussat, kommunit peqqinnis-saqarfillu immikkut tamarmik,- immikkuoruteqarput aanngajaarniutit pillugit "eqqortumik" politikkeqanngilaq. Apeqqutit arlallit oqallisisinnaasasi taaneqarput. Immikkuualuttut ilaat qasungavallaarsorisassinnik allanillu ilissinnut naapertuinngitsutut isigalugit aqutsisunit sulisuniillu maleruarneqarsinnaanatillu maleruarneqanngitsutut isigisassinnik ilaqarsinnaapputtaaq.

Taamaammat: Ilissinnut naleqquttut atorsigit, suliffeqarfiullu nammeneq aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkia ilusilersiuk.

Siunertaq: Suliffeqarfiup aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkia

sullivimmik pitsaasumik avatangiisilimmik kajungernartuningortitseqataassaaq

atorfeqarnermi toqqissisimannermik ingerlalluarnermillu qulakkeereqataassaaq

suliffeqarfiup tusaamaneqarneranik aalajangiusimanneqataassaaq sullitallu pitsaassutsimik piumasaqaataasa eqquutsinneqar-nissaannik qulakkeereqataassalluni

Sulisut akornanni ajornartorsiutinik pitsaaliueqataassaaq

sulisunut aanngajaarniutinik pinnguaatinillu ajornartorsiuteqatunut ikiuunnissamik neqeruussaaq

isummat pigiliutiinnakkat paquminar-tullu pinngitsoorniarlugit oqallinnermik pilersitseqataassaaq ajornartorsiutillu ammasumik oqaluuserinissaanut peqataassalluni.

Nalinginnaasut

Politikki suliffeqarfiup aanngajaarniutit sulinerlu pillugit isumaanik imaqtartariaqarpoq. Sulisup aalakoornera/ikiaroornera, aqagutaarnera imal. imigassarsunninnera qanoq kinguneqartinneqassava?

Ataatsimeersuarnerni suliffimiillu angalanermut atatillugu killilimmik imigassartortoqarsinnaava, imal. suliffiup nalaani imigassartoqassanngilluinnarpa? Ass. sullitamik takkuttoqarneranut atatillugu imigassallertoqarsinnaava imal. suliffeqarfiup avataani sassaallertoqassava?

Politikki suliffeqarfiup pinnguaatinik pinnguarneq sulinerlu pillugit isumaanik imaqtartariaqarpoq. Pinnguaatinik pinnguartoqarsinnaava? Taamaassappat, tamanna aamma aningaasanoornermut /pinnguaatinut tamanut soorlu nallukattarnermut mobilimi-, tablettimi qarasasiamiluunniit nalinginnaasumi pinnguaatinik pinnguarnermut atuuppa, imal. Suliffiup nalaani pinnguaatinik pinnguartoqarsinnaappat –qanoq ilinerani, sumi qanorlu annertutigisumik akuersissutaava?

Sulisut aanngajaarniarnermik pinnguaatinillu pinnguarnermik ajornartorsiutillit katsorsartinnissaat katsorsartereernermilu ikorfartorneqarnissaat isummerfigineqassaaq.

Sulisut tamarmik aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkip malinnissaanik imminnut pisussaaffilerneqartariaqarput. Politikki sulilerner-mi tunniunneqassaaq. Politikkimik unioqqutisisoqassappat kinguneriumaagai allassimassariaqarput. Taamatut-taaq kimut nalunaartoqarsinnaanera pinnguaatillu nassuiarneqassaaq.

GRØNLAND A/S
AANNGAJAARNIUTIT
PINNGUAATILLU PILLUGIT
POLITIKKI

Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki kikkunnut atuuppa?

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Suliffeqarfiup aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkia tamanut – aqutsisunut sulisunullu –aalajangersimanngitsumillu sulisorisanut, taartaagallartunut assigisaannullu atuuppa? Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki suliffeqarfiup inissisimaffiani sulisunut imal. suliffeqarfimmut pulaartunut tamanut atuuppa?

Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki sumi atuuppa?

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki suliffeqarfiup suliffiini tamani aamma nunani allani atuuppa? Pinnguaatinut tunngatillugu suut immikkut maluginiagasaappat, politikki nallukattarnermut qarasaasiakkullu pinnguaatinik pinnguarnermut atuuppa? Politikki qarasaasiakkut angallattagaanngitsukkut pinnguaatinik pinnguarnermut taamaallaat atuuppa, imal. qarasaasianut saattunut inussat atorlugit aqutassanut (tablet) oqarasuaatinullu angallattakkanut atuuppa?

Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki qanoq ilinerani atuuppa?

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki ulluunerani nikinnernilu tamani atuuppa? Sulisup suliffiup avataani ataatsimiinnerni pikkorissarnerniluunniit peqataanerani aanngajaarniutit pillugit politikki atuuppa? Aanngajaarniutit pillugit politikkiutaqqineq sulinertut nalunaarneqarpatutaqqinermi atuuppa?

Immikkut ittut

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Immikkut ittunik pisoqartillugu soorlu nalliuttorsiortoqartillugu, ukiut akunnaatsut nallernerat assigisaasalu nalliussineqarneranni ass. soraareernermi kantiinami imigassartortoqarsinnaava? Julefrokostimi imigassartortoqarsinnaanerani aqutsisut akuersissuteqarsinnaappat? (Pisortat illuutaasa ilaanni immikkut ittumik pisoqassatillugu, kommunimut qinnuteqartoqartariaqarpoq).

Aanngajaarniutit pillugit attavii

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Apeqqutit oqallisigisassat: Suliffeqarfik ataatsimik arlalinnilluunniit Aanngajaarniutit pillugit attaveqassappat? Aanngajaarniutit pillugit attaviattut suliasat aqutsisunit isumagineqarpat?

Aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkimut ilanngussassaq:

Aqutsisutut akisussaaffillit tamarmik Aanngajaarniutit pillugit attaviupput. Taakku saniatigut sulisut uku toqqarneqarput:

Ateq: _____

Ateq: _____

Aanngajaarniutit pillugit attavii pingaarnertut attavii aqutsisutut akisussaaffillit

UNA TAAMAAQATAALUUNNIIT OQAASERTALIUSSASSATUT INNERSUUSSUTAABOQ:

sulisumik sulineranut suleqatiginnissinnaasusaanullu sunniuteqartumik aanngajaarniutit- imigassamik hashimik, aningaasanoornermillu- ajornartorsiuteqartumik oqaloqateqarnissamut suliffeqarfiup aqutsisui tamatigut akisussaasuupput. Atorfeqarnermut sunniuteqartumik kinguneqartitsinissamut aqutsisut kisimik piginnaatitaapput.

Aanngajaarniutit pillugit attavii aqutsisutut akisussaaffe-qanngitsut, akisussaaffik piginnaasarlut

UNA TAAMAAQATAALUUNNIIT OQAASERTALIUSSASSATUT INNERSUUSSUTAABOQ:

Aanngajaarniutit pillugit attaviat suleqatinut oqaloqateqarnissamik kissaatilinnut piareersimavoq. Suleqat atornerluisumik qanigisaqartoq aamma oqaloqatigineqarsinnaavoq. Apeqqutit oqallisigisassat: Qasseriarluni oqaloqatigiittoqassava piffis-sallu qanoq atsigisup atornissaa akuersissutaassava? Qanoq nalunaarneqassava?

Sulisup pisinnaatitaaffia pisussaaffialu

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Sulisoq aanngajaarniummik ajornartorsiumminik qaangiiniarluni ikiorserneqarnis-
samut qanoq pisinnaatitaaffeqarpa? Sulisoq aanngajaarniummik ajornartorsiute-
qarnini aaqqiiviginiarlugu naammassisaminnillu pitsannguiniarluni suliniuteqarnis-
samut qanoq pisussaaffeqarlunilu akisussaaffeqarpa?

Allanut isertuussineq

NA TAAMAAQATAALUUNNIIT OQAASERTALIUSSASSATUT INNERSUUSSUTAABOQ:

Aanngajaarniutit pillugit attaviannut sulisumit saaffiginnissut sunaluunniit kinaas-
sutsimik isertuussinertaqarpoq. Aanngajaarniutit pillugit attaviat isertuussinissamut
atatillugu maleruagassanik unioqqutitsisoq suliffeqarfimmit tatiginarunnaartutut
isigineqassaaq, tamatumunngalu napertuuttumik iliuuseqarfigineqassalluni.
Suliffeqarfiup aanngajaarniutit pillugit suliniutaani aanngajaarniutit pillugit attaviat
kingunerisinnaasaasa allat isumaliutigineqarneranni- suliaminik tamatuminnga
arsaarneqassaaq.

Attaveqarneq

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Sulisut tamarmik suliffiup nalaani Aanngajaarniutit pillugit attaviannut kimulluunniit
saaffiginnissinnaappat imal. immikkoortortanut immikkoortiterisoqassava?

Ilinniagaqassuseq

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Apeqqutit oqallisigisassat: Aanngajaarniutit pillugit attavii pikkorissassapput.
Qanoq iliornikkut ilisimasaasa nutartertuarneqarnissaat qulakkeerneqassava?
Qanoq iliornikkut Aanngajaarniutit pillugit attaviisa suliffeqarfiup aanngajarniutit
pinnguaatillu pillugit politikkianut tunngatillugu suliasaminnik, inissisimaffimminnik
akisussaaffimminillu ilisimaarinninnissaat qulakkeerneqassava?

Katsorsartinneq

UNA TAAMAAQATAALUUNNIIT OQAASERTALIUSSASSATUT INNERSUUSSUTAABOQ:

Sulisoq Pinngitsuisinnaajunnaarnermik ajornartorsiumminik qaangiiniarluni neqeroorummot akuersiguni kommuni nammineq attavigissavaa, kommunillu Allorfik aqqutigalugu katsorsartinnissamut immersugassaq immersussavaa.

APEQQUTIT OQALLISIGISASSAT:

Sulisoq katsorsartinnerminut atatillugu sulinngiffeqassappat tamanna qanoq isigineqassava? Suliffeqarfiup katsorsartinnermi sulinngiffeqarnerup. Katsorsartinnerup nalaani katsorsartittoq akissarsiaqaateqassava? Napparsimanermi nalinginnaasumik maleruagassanik naapertuinerut isigineqartussaasora?

Isumaqtigiissutini aamma/imal. suliffeqarfiup aannagaarniutit pinnguaatillu pillugit politikikianik unioqqutitsinnermi kinguneqartitsineq

UNA TAAMAAQATAALUUNNIIT OQAASERTALIUSSASSATUT INNERSUUSSUTAABOQ:

Aannagaarniutit pinnguaatillu pillugit politikikimi aalajangersakkat sulisup unioqqutippagit imal. isumaqtigiissutaasunik eqquutitsinngippat aqutsisua suliffeqarfiup sulisoqarnermut politikia naapertorlugu kinguneqartitsissaaq.

Malitseqartitsineq nutarterinerlu

UNA TAAMAAQATAALUUNNIIT OQAASERTALIUSSASSATUT INNERSUUSSUTAABOQ:

Aannagaarniutit pinnguaatillu pillugit politikki ukiumut ataasiarlugu suleqatigiinnermut ataatsimiititaliami oqaluuserineqartassaaq, aannagaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkip nutartertariaqarneranik naliliinissaaq Aannagaarniutit pillugit attaviinik taakkulu ilinniartitaanerannik malittarinnineq tamatumani siunertaavoq.

Suliffeqarfiup aannagaarniutit pillugit politikia suleqatigiinnermi ataatsimiititaliami akuersissutaavoq ulloq

atuutilissallunilu ulloq:

AANNGAJAARUTINUT PINNGUAATILLU PILLUGIT POLITIK-KISSINNUT PAASISSUTISSAT ILUAQUTAASINNAASUT

Suliffeqartut qassit aanngajaarniutini ajornartorsiuteqartut ilisimaqqissaanngilarput. Sulisitsisut peqatigiiffiat / Grønlands Erhverv (GE), 2014-imi februaari qaammat suliffeqarfiit ilaasortat assigiinngitsunik annertussusillit- inuussutissarsiutit assigiinngitsut ilarpasui nunalu tamakkerlugu siammarsimasut. 195-it akornanni, apeqqutini akiuilluni immersuisitsinik misissuisitsivoq.

Sulisut procentip ataatsip qilillu akornanni atornerluisuusut tamatumalu saniatigut suliffeqarfiit

12 %-iini procentit aqqanillit 25-illu akornanniittut atornerluisuusut, suliffeqarfiit 192-it apeqqutini akissuteqartut pingajorarterutaat naliliipput.

Atornerluinermik patsiseqartumik suliaartunngitsoortoqartarnera suliffeqarfiit taamaallaat 5%-iini misigineqarsimangilaq.

Suliffeqarfiit katillugit 21 %-iini atornerluinerup sulinermik kinguarsaanera imal. naatsorsuutigisamit suivitsuinera misigineqarsimangisaannarpoq. Suliffeqarfiit affangajaat atornerluinermut tunngatillugu aningaasartuuteqarsimapput¹.

Paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut toqqammavigisatullu atornerqartut naapertorlugit, atornerluinermi peqqinnissamut inunnillu isumaginninnermut tunngatilugu- toqqaannartumik akissarsiasatut annaasat kiisalu pinerlunnernut ataatsimut aningaasartuutit

271 mio koruunit **338** mio. koruunillu akornanniipput imal.

tunisat ataatsimut nalingata **2,0%**-iata **2,5%**-iatalu akornanniipput².

Aningaasat taakku toqqaannartumik atornerluinermut aningaasartuutaapput. Taamaalilluni nammeneq atornerluisuuneq imal. atornerluisuni peroriartorneq tamatumalu nassatarisai pissutaallutik ilinniakkamik angusaqannginneq allallu toqqaannanngitsumik aningaasartuutit ilanngunneqanngillat. Aanngajaarniutinilli atuinerup atatillugu ajornartorsiutit, Kalaallit Nunaanni innuttaasut peqqissusaannut ajornartorsiutit ataasiakkaat annersaatut naliliivigineqarneranni, atuinerup timimut, tarnimut inuttullu atukkanut sunniutai tunngaviupput.

Aanngajaarniutini atuineq aningaasanoorajunnermut attuumassuteqarajupportaaq

Ajoqusiinnaasumik ingasaassamillu imigassamik atuinerup inuiaqatigiinni ajornartorsiutit amerlanersaannut tunuliaqutaanera kiisalu meeqqat inuusuttullu affaat sinnillit angerlarsimaffimmini atornerluinermik arlalinnilluunniit atornerluinermik misigisaqarsimanagerat misissuinerit³ takutippaat.

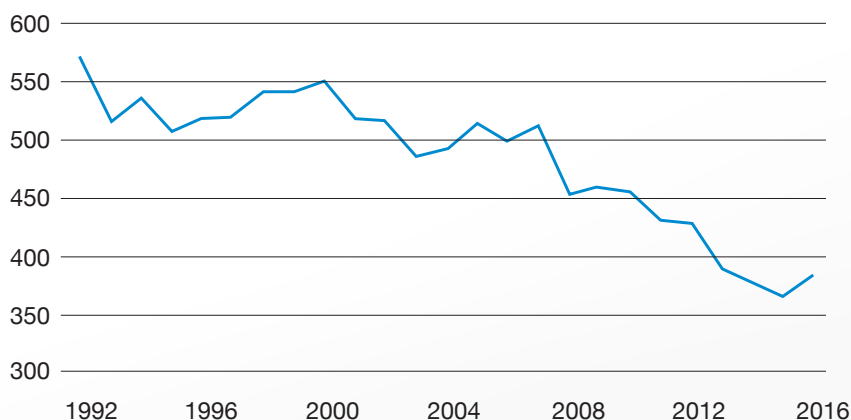
Atornerluineq atornerluisunngortitsisamat, atornerluisut katsorsartitut akornanni atornerluineq inuttut inuunermi kingornussaq kinguaariit siunissaannik ajoqusiisarpoq. Atornerluinermut katsorsartittut akornanni

2,5% it meeraanermi angerlarsimaffimmi atornerluinermik misigisaqarsimangillat,

89% -illi atornerluisunik qatannguteqarlutik. Tamatuma saniatigut.

47% angerlarsimasunik meeraqarput

17% -illu ataatsimik arlalinnilluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunik meeraqarlutik⁴.

Takussutissiaq 1. Imigassamik akuitsumik 1.000 literimut naatsorsukkamik eqqussineq⁵

¹ Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik (2014). Atornerluisunik katsorsaaneq, pissariaqartitsineq inuiaqatigiinnillu iluaqutissartai. Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Nuuk

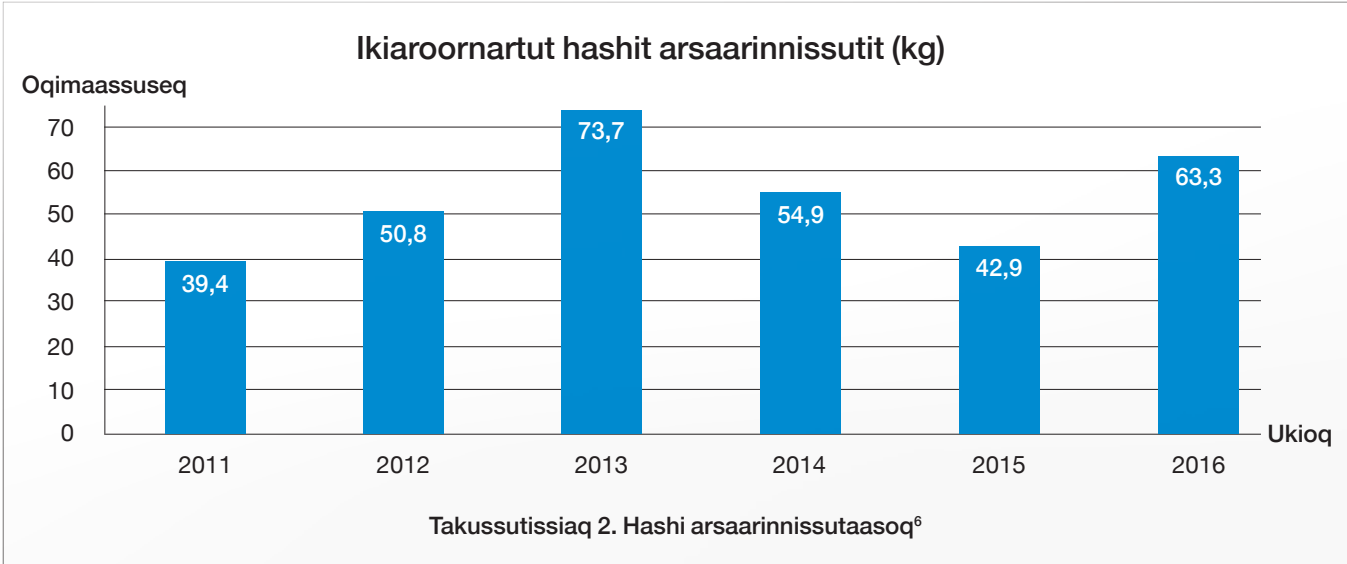
² Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik (2015) Kalaallit Nunaanni atornerluinermut aningaasartuutit. Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Nuuk

³ Pedersen og Bjerregaard 2012

⁴ Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/ALDALK1>

⁵ Imigassamik akuitsumik 1.000 literimut naatsorsukkamik eqqussineq

Ukiut kingulliit 25-it ingerlaneranni imigassap akuitsup nunatsinnut eqqunneqartartup affaa inulerpaa, ajoraluartumilli atuinikillineq ajornartorsiutitalimmik atuinnermut, inuttut atukkatigut inuiaqatigiinnullu taamaaqataanik sunniuteqarsimanngitsutut isikkoqarpoq. 2014-imi innuttaasut peqqissusaannik misissuisitsinermi peqataasut affaat sinnilaartut hashimik pujortarneq misilissimagaat ilisimavarput. 20 %-it hashimik pujortartartuupput. Hashimik atuinerup annertussusaa ilisimanngilarput, Kalaallit Nunaannili politiit ukiut tamaasa naatsorsueqqissaartarput. Politiit missingersuutaat naapertorlugit eqqussat 10%-ii arsaarinnissutaasarpur.

2014-imi

angutit 22%-ii arnallu 18%-ii aningaasanoorajuttuunerarput aningaasanoorajuttuusimanerarlutilluunniit. Aningaasanoornerit annertoqisut qarasaasiakkut internet aqqutigalugu nunani allani nittartakkatigut ingerlanneqartarmata, aningaasat qanoq amerlatigiut aningaasanoorutaasarnerat ilisi-maqqissaanngilarput.

2017-imi Aningaasanut Inatsimmi

2015-imi aningaasanoornernut akitsuutitut (eqquiniaaneq, bingo, aningaasanik ikisisarluni pinnguaat) 5 mio. koruunit sinnillit isertinneqarsimanerat 2017-imi Aningaasanut Inatsimmi takuneqarsinnaavoq.

Nunatsinni aningaasanik ikisilluni pinnguaatit 120-it missiliorpaat.

Tips og Lotto aalajangersimasumik ukiumut **9 mio.** koruunit sinnerlugit isertitsissutaasarpur.

Aningaasat qanoq amerlatigisut atornerqarpat? 70%-it ullormut 100 koruunit pallittut aningaasanoorutigisimavaat 26%-it ullormut 1000 koruunit pallittut aningaasanoorutigisimavaat 3%-it ullormut 10.000 koruunit pallittut aningaasanoorutigisimavaat 1%-it ullormut 10.000 koruunit sinneqartut aningaasanoorutigisimavaat	Aningaasanoorneq sammisatut aallullugu 69%-it tamatigut tamatigungajalluunniit kisimiillutik aningaasanoortarput 75%-it sap. ak. nal.ak. ataaseq atortarpaat 24%-it sap.ak. nal.ak. ataatsip sisamallu akornanniittut atortarpaat 3%-it sap.ak. nal.ak. tallimat quliillu akornanniittut atortarpaat
--	--

Aningaasanoorneq aningaasanooriaaserlu. Kalaallit Nunaat 2006⁷

⁶ Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/ALDALK1>

⁷ Paaris(2008) Sila. 2008-mi ukiakkut

SULIFFEQARFIIT AANNGAJAARNIUTIT PINNGUAATILLU PILLUGIT SULINIUTEQARNERNUT - NAJOQQUTASSIAQ

11

KATSORSARTINNISSAMIK NEQEROORUT ALLORFIULLU NEQEROORUTAI ALLAT

2016-imi januaarip ulluisa aallaqqaataanniit Allorfik - Pinngitsuuisinnaajunnaarnermik Paasisimasagarfiup 18-ileereersimasunut atornerluinnermut akeqanngitsumik katsorsartinneq neqeroorutigaa.

Katsorsartinnissamut neqeroorut

Katsorsartinneq sap.ak. 17-it missaannik sivilissusilik ullinnarluni katsorsartinnertut Qaqortumi, Nuummi Sisimiunilu 2018-imiillu Avannaani Allorfinni imal. Nuummi Katsorsaavimmi najukkaniluunniit sap.ak. arfinillit arfineq pingasullu akornanni ulluunerani katsorsartinnertut ingerlanneqassaaq.

Ullinnarluni ulluuneranilu katsorsartinnerup kingorna sap.ak. 26-ini ikorfartorneqarnissaq neqeroorutaavoq.

Katsorsartissagaanni kommunimi sullissisorisamut imal. najukkami Allorfimmut saaffiginnittoqassaaq. Tassani katsorsartinnissamut pappiaqqat immersorneqassapput Allorfimmullu katsorsartittussanngortitsisussamut nassiunneqarlutik.

Oqaloqateqarnissamut saaffiginninnissamut najugarisap Allorfianut kikkulluunniit tikilluaqqusaapput.

Sulisussinnut neqeroorutit paasisaqqar iginerusukkussigik Allorfik oqarasuaatikkut: 34 14 50 mail-ikkulluunniit allorfik@allorfik.gl attavigisinnaavarsi

Allorfik isumaqatigiissuteqarfigalugu suliffeqarfik nammineq katsorsartinnissamut innersuussisinnaavoq. Taamaaliornermi kommunip isumagisartagaa; tassalu katsorsartereernerup kingorna pisussanut pilersarusiorneq nunalu tamakkerlugu atornerluineq pillugu paasisutissanik katersivimmut- katsorsartinnerup kingorna qaammatit pingasut aqqaneq marlullu qaangiunne-ranninalunaaruteqarnissaq, suliffeqarfiup nammineq qulakkiissava.

Aanngajaarniutit pillugit attavii

Suliffeqarfiit aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit suliniuteqarnerannut ikorfartuutitut Allorfik aanngajaarniutit pillugit attaviinik ilinniartitsisarpog. Ilinniartitaaneq akeqanngilaq ullullu aqqanillit missaannik sivilissuseqarluni. Pikkorissaanerit KNR-ikkut imal. Allorfiup nittartagaagut: allorfik.gl saqummiunneqartarput. Pikkorissaanerit Peqqissaanermik Ilinniarfik suleqatigalugu neqeroorutaasarpog. Qinnuteqarnermi immersugassaq nittartakkami: www.pi.gl pissarsiarineqarsinnaavoq .

Aanngajaarniutit pillugit attaveqartinneranni siunertaavoq

ikiorsiisinaanermik sunniuteqarluar-
tumik sulisunut tamanut neqeroorute-
qarnissaq

sulisunut atonerluinermik ajornartor-
siuteqartunut ajornartorsiutip
ersarissumik ikiorsinissaa

oqaloqatigiinnerit ingerlanneqarnis-
saasa qulakkeernissaa

” Aanngajaarniutit pillugit attaviat katsorsaa-
suunngilaq suleqatinilli kajumilersitsisumik
oqaloqatigiinnissamut ilinniartitaasimalluni. ”

1

Katsorsartinnissamut neqeroorutit ilisimaaraat katsorsartin-
nissamullu kajumissaarinissamut ilinniartitaasimallutik.

2

Pikkorissarnermi pinngitsuisinnaannginnerup timimut,
tarnimut inuttullu inooqataanermut sunniutai paasisimasa-
qarfigilersinneqarput.

Aanngajaarniutit pillugit attavii suliffeqarfiup aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkiata atuutilersinneqarnissaanut atatil-
lugu ikiuussinnaapputtaaq. Suliffeqarfimmi aqutsisut malittareqqusaat naapertorlugu sulippog. Suleqatinut aanngajaarniutini
pinnguaatinullu ajornartorsiuteqartunut ikiuunnissamik tapersersuinissamillu neqeroornissamut suliffeqarfimmit toqqagaappog
akisussaaffimmillu tunineqarlutik. Aanngajaarniutit pillugit attavii suliffeqarfimmi atorfitsik akisussaaffitsillu tunngavigalugit
toqqarneqartarput, tamaalilluni aanngajaarniutit pillugit attaviat tassaasinnaavoq aqutsisoq imal. sulisut sinniisaat isuman-
naallisaanerluunniit pillugu sullissinermi siniisuutitaasinnaalluni. Suliffeqarfiup suleqatigiinnermut ataatsimiititaliaq suleqammik
aanngajaarniutit pillugit attavissaannik toqqaasissinnaavaattaq.

Attaveqarfiit ataatsimeeqatigiinnerini aqutigalugit aanngajaarniutit pillugit attaviisa misilittakkanik paarlasseqatigiinnissamut ilisi-
masanillu nutarterinissamut periarfissinneqarnissaat Allorfiup qulakkiissavaa.

Allorfimmit neqeroorutit allat

Najukkassinni Allorfeqarpat sulisut ataatsimiinneranni ass. Ilissi aanngajaarniutit pillugit politikikissassi ilusilerniarnerani Allorfik
takkulluni saqqumiussisinnaavoq.

Allorfiup nittartagaani: www.allorfik.gl imigassaq, hashi aningaasanoornerlu pillugit imminut misilitsiffiusinnaasut paasisutissallu
allat iluaqutaasinnasut nassarisinnaavasi.

Aanngajaarniutit katsorsartinnissamulluunniit neqeroorutit pillugit apeqquutissaqarussi Allorfiup oqarasuaataanut nr. 525343
ulluinnarni nal. 9.00-imiit 15.00-imut sianersinnaavusi.

PIVIUSUUTITATUT ASSERSUUTIT

Tulliupput assersuutit suliffeqarfimmut toqqaannartumik attuumassuteqartunik ilaqtartut. Taakku sulisutut ataatsimiinnissinni saqqummiussinermi suliffeqarfiullu aanngajaarniutit pinnguaatillu pillugit politikkipissaanik ilusiliiniarnermi piareersaatitut atornerqarsinnaapput. Assersuutit eqqortunik akissutissartaqanngillat. Ilissi naliliinersi kisimi apeqqutaassaaq.

Sulisoq suliffiup biiliutaanik ingerlatsisilluni ajutoorpoq biilimilu allami issimasut arnaq meearlu ajoquserlugit. Biilit taakku marluk ajoquserluinnarneqarput. Sulisup aalakoarluni biilersimanera paasineqarpoq. Suliffeqarfiup sillimmasiisutaanit ajoquserneq akilernerqarpoq taamaalilluni suliffeqarfik annaasaqassanngilaq, sillimmasiisarfiulli sulisup akiliisusannngortinnissaa toqqarpaa.

APEQQUTIGINEQARSINNAASUT:

Ilissi isumarsi napertorlugu suliffeqarfik qanoq iliussava? Aningaasatigut ilungersunartorsiornermi suliffeqarfik ikiuukumassava?

Assersuutit sisamaat

Suleqateqarputit. Ullut tamaasa hashimik pujortartuusoq nalunngilat. Ullut ilaanni puigutusarpoq, qasoqqarpasilluni perusoqaranilu. Suleqatit taanna utoqqarnut puiguttortunut immikkoortortami sulisuuvoq pisariaqartitsinermilu utoqqarnik paaqutarinniffiup biilliisa ilaannik ingerlatsisarluni.

APEQQUTIGINEQARSINNAASUT:

Qanoq iliussavit? Suut maleruagassaraasigik? Illit suut maleruagassatut kissaatigaagit? Illit isummat naapertorlugu suliffeqarfik qanoq iliussava?

Assersuutit tallimaat

Suleqateqarputit. Suleqatit taanna ilaanni sivisoorujussuarmik ullup qeqqasiortarpoq arlaannaanniillu patsisaa ilisimaneqanngitsumik ilaanni suliffimmit qimagussinnaasarluni. Ilaanni nalinginnaasumik soraarfiup kingorna suliffimmiittarpoq illillu nalunngilat suliffeqarfiup qarasaasiaa atorlugu pinnguaatinik pinnguartartoq. Suliffiuttaaq nalaani illoqarfimmi kaffisorniarthiit arlaanni aningaasanik ikisivigalugu pinnguaatip killingani qeqartoq takusimavat. Ilaanni akissarseqqamernerup nalaanissaaq aningaasanik atorniartarpoq.

APEQQUTIGINEQARSINNAASUT:

Qanoq iliussavit? Sunik maleruagassaqarpisi? Illit maleruagassatut suut kissaatigaagit? Suleqammit aningaasanik atorniartoqarsinnaava? Illit isummat naapertorlugu suliffeqarfik qanoq iliussava?

Assersuutit arfernat

Suleqativit uia imigassartortuuvoq. Suleqatit ikinngutigilluagaraat ilaannilu suliffiup avataani kaffisoqatigiittarpusi. Aappariit pingasunik meeraqarput, niviarsiaaraq qulaaluanik ukiulik, nukappiaqqat marluk aappaa arfinilinnik aapaalu ataatsimik ukiulik. Niviarsiaaraq qulaaluanik ukiulik talimigut tilluusalik takusarpat, nipaatsuuvoq oqaaseqarpiartuunanilu. Uia atuarfimmi ilinniartitsisuuvoq, illillu qitornannut ilinniartitsisusimalluni. Meeraat inuunerissuunngitsut suleqativillu iuminit annersinneqartarsinnaanera arlaleriarlutit eqqarsaatigisarsimavat.

APEQQUTIGINEQARSINNAASUT:

Qanoq iliussavit? Illit isummat naapertorlugu suliffeqarfik qanoq iliussava? Illit isummat naapertorlugu suliffeqarfik akisussaaffeqarpa? Angeruit – suna akisussaaffigaa?

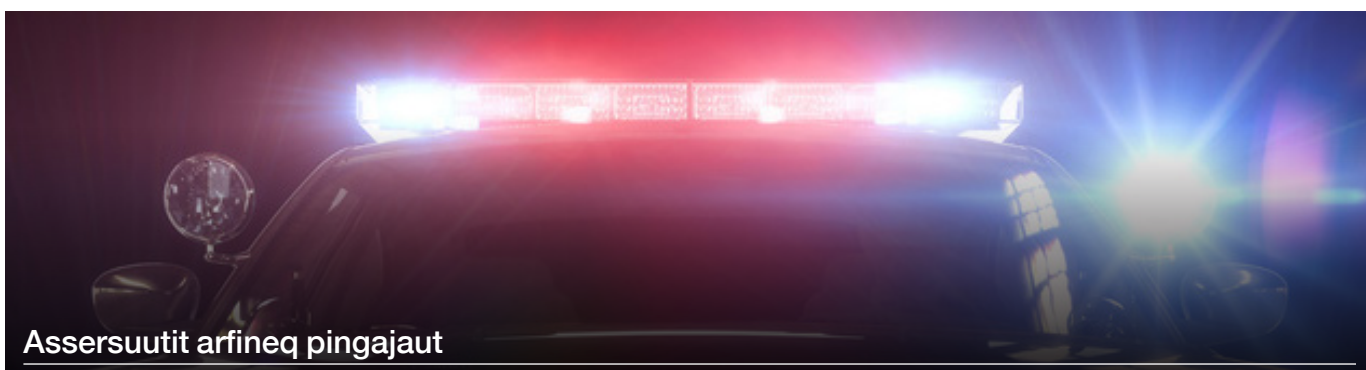

Case 7

Suliffinni aqutsisut aanngajaarniutit pillugit attaviannik atornerluisut pingaarnertut attaviannik pissarserusoqaat, pikkorissarnissamut aanngajaarniutit pillugit attaviattut sulinissamut soqutiginnikkaluarputit suleqativilli tamatumunnga qanoq isummernissaat annilaangagaat qanorlu inissisimanissat nalornissutigalugu.

APEQQUTIGINEQARSINNAASUT:

Aanngaiaarniutit pillugit attaviannik sulisoqalernissaq qanoq isumaqarfigaasiuk? Aqutsisuni taanna qanoq atorniarpisiuk? Ilissi suliffeqarfissinni aanngajaarniutit pillugit attavik suliassanik sunik suliaqarsinnaasava?

Assersuutit arfineq pingajaut

Qeqertarsuatsiaani innuttaasut hashimik atuineq qatsuppaat politiiniillu kalereeqqaarani takuniaasoqartarnissaa kissaatigalugu

Tamanut saqqumiinnartumik hashimik tuniniaanermut nunaqarfimmi annertuumik ajornartorsiutinngorsimasumut isiginnaartuujuannarusukkunnaarpugut, februaari qaammat peqqinnissaq pillugu nunaqarfimmi ataatsimeersuarnermi innuttaasut taama oqarput. Innuttaasut ilaasa hashimut tunngatillugu sakkortunerusumik periuseqarnissaq kissaatigaat, hashimillu tuniniaanermut atatillugu ajornartorsiut iliuuseqarfiginiarlugu Nuummi politiit akulikinnerusunik kalerreeqqaaratik nunaqarfimmut takkuttarnissaat piumasaraat.

Inuusuttut amerlasuut ullumikkut hashimik patsiseqartumik piviusut piviuunngitsullu immikkoortikkuminaatitsilersimavaat (psykose) atuarnernannut tamanna sunniuteqarpoq taamaalil-lunilu siunissaannik aseruilluni. Taamaammat inuusuttut amerlanerit siunissaannik aseruitinnagu politiit akulikinnerusunik nunaqarfimmut takkullutik tunuliaqutaasunut paka-

saallutik misissuiartortaqqullugit qinnuigaagut, angajoqqaat arlallit oqarput.

Peqqinnissaq pillugu ataatsimeersuarnermi innuttaasut ikior-neqarnissamik kissaateqarfigisaanni nunaqarfimmi aqutsisut, komunimi politikerit, politiit Namminersorlutillu oqartussanit aallartitat ilaatigut peqataapput.

Najoqqutarisag: www.sermitsiaq.ag 17. marts 2017

APEQQUTIGINEQARSINNAASUT:

Najukkami suliffeqarfiit pisussaaqqarpat akisussaaqataap-pallu?

Allorfik